aſſumere · ſed ſolum illi qui mun9
conſecrationis dinoſcuntur habe
Dignior enim ad hoc eſt quiſqz cōſe
cratus eccleſiaſticus quantumcumqz malus ·
quam quicunqz ſecularis non cōſecra
tus quantumcumqz iuſtus fuerit alias et hone
ſtus ·

Incipiunt Moralizationes ſup primum libru Eſdre

Capitulu primum · A

SVb eſdra
q fuit ſcre
ba velociſ
ſimus i le
ge domini
data ē li
centia fili
is iuda · q
captiui du
cti fuerant in babilonem q in ihe
ruſalem redirent · et vaſa templi q
nabuchodonoſor detulerat reporta
tes templum reedificarent · Qd
cum facere cepiſſent inuidentes fi
nitimi ſcriptis epiſtolis in preſidem
ad regem impediuerunt · a templi edifi
cationem p magnum tempora tardauerit
primo · Eſdre primo · ij · et · iij ·
Sic vere quando contingit q capti
ui peccatores de ſpeciali licentia ſeu
gratia et indulgentia regis xpi de
babilonia · i · de ſtatu peccati · in iu
deam que interpretatur pacifica id
eſt per contritionem et penitentiaz ad
ſtatum gratie reuertuntur · a templu dno
in ſua conſcientia virtutibz edificare co
nantur · ſtatim aſſunt finitimi vel vici
ni ſui ſcz mot9 carnales q in ſuis
finibus habitant · vel dyaboli qui
circa eos in mundo peragantur · q ſuis
temptationibus impediunt ne edi
ficent illud templum · et ne in conſci
entia ſua faciant deo domum · B
HIc habem9 q cum filij iſrahel
reedificarent templuz · ſama
ritani de quibus dictum ē · iiij · Reguz
xvij · q partim dnm colebant et partim ydo
la adorabant · venerint ad eos pretende
tes ſe velle cum eis edificare · dicentes
ſe dnm colere et ſibi velle cum alijs de
ſeruire · filij autem iſrl ipſos ſocios i
edificando habere noluerint · ſed eos
potius tanquam extraneos ſpreuerint
Nota · Sic vere hodie
quando filij iſrl · i · boni xpiani tem
plum eccleſie catholice virtutib9
et documentis conſtruunt nunquam deſunt
ſamaritani · i · heretici et ſciſmatici
qui licet cum deo ydola colant · i · licz
cum aliquibus veris que credunt mul
ta etiam erronea teneant · ſe tamen eē
cultores dei aſſerunt · et xpianos eſſe
volunt · a templum predicando
malam doctrinam ſuam edificare querunt
Filij tamen iſrahel · i · boni xpiani de
bent tales repudiare · ipſorum edifica
tionem contempnere et eos a cetu fideliuz
tanquam extraneos effugare : Et ſic iſti
repudiati poſtea commoti ſunt con
tra iſrl · et ipſorum facti ſunt inimici a
edificationem templi impediuerint · ſic vere
heretici ſciſmatici videntes q filij eccle
ipſos et ipſorum errores abhominant
a ipſis p cunctis ppl'is hodie inimica
tur · a eos i conſtructione templi ſi
dei et eccleſie impedire conantur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Bene ergo dicitur .ij. ad . Cor . xi
ꝑiculū eſt in falſis fratribus .
ꝙ quia ſicut dicit . Math . x . Inimi
ci hominis domeſtici eius . Vel dic
ꝙ tales dicuntur ꝓditores . q̄ ſub
ſpecie volendi edificare cū alijs .i.
ſub ſpecie alicuius boni nituntur
ſocietatē cū alijs cōtrahere vt ſic
poſſint āplius et facilius nocere .
Qđ ſi recipi nequeūt . tūc ſe ſolēt
hoſtes publicos demōſtrare . et ma
liciā quā palliauerāt declarare .

¶ Capitulū ſecūdū . // A

NEemie quarto dicitur ꝙ ꝓpt̄
impugnatiōes hoſtiū
vicinoꝝ . qui ſcȝ edifica
tionē ciuitatis iheruſa
lem impediebant ordinauit neemi
as ꝙ media ps iuuenū opus edi
ficaret . alia vero medietas arma
ta hoſtibus obuiaret . Eccleſia de
edificātibȝ ſic fiebat . ꝙ vna manu
faciebāt opus altera vero manu
tenebant gladium // Nota ¶
Iſtud applica ꝙ quia in ſpūali e
dificatione iheruſalē ſcȝ eccleſie et
anime hoſtes noſtri demōes ɔtinu
e nos impugnāt . neceſſe fuit po
pulū dm̄ in duo ſe diuidere ſcilicȝ
in bellatores .i. in ɔtemplatiuos et
religioſos q̄ pro ſe et alijs oratio
nibus pugnāt . et in opatores .i. ī
actiuos qui pro ſe et alijs in terre
nis laborant . Verūtamen ſic eſt
ꝙ iſti ex toto nō ſemper debent o
pibus actiue vite intendere . ymmo
pro certo vna manū debent gla
dium orationis tenere . et altera o
pus bonum actualiter exercere .

¶ Capitulū tercium . // A

POpulus qui de captiui
tate redierat in vno di
citur valde peccaſſe . q̄a
ſacerdotes et leuite et
alij filij iſrahel non ſtatim ſe ſepa
uerūt a populis regionū . ſed poti
us ſemē ſanctū cōmiſcuerūt cum
populis terrarum . et acceperūt ſi
bi et filijs ſuis vxores de filiabus
chananeoꝝ āmonitaꝝ moabitaꝝ
egypcioꝝ . maꝰ etiā magiſtratuū
et pricipū fuerat in hijs prima . qua
ꝓpter dolens eſdras ieiunium pre
dicauit et vxores alienigenas cū
eoꝝ liberis eici mādauit . et ſic fili
os iſrahel a gentibȝ quibus mixti
erant ſepauit . primo . Eſdre . ix .
et . x . // Nota ¶ Sic vere videt̄
hodie ꝙ noſtri ſacerdotes et leuite
.i. viri eccleſiaſtici ſimili modo pec
cāt quia ſcȝ populis terraꝝ .i. ſecu
laribȝ negocijs ſe īplicāt et ſic ſem
ſem̄ ſcȝ ſe ipos q̄ deberēt eē ſci cū
ppl'is ɔmiſcē videtur . igitur ſecula
riū actibȝ et moribȝ ſe ɔformant :
Pſa . cv . Sic populꝰ ſic ſacdos .
ps . Cōmixti ſūt īnt gētes et didi
cerūt opa eoꝝ et ſuierūt ſculptilibȝ
eoꝝ . et fcm̄ ē illis ī ſcādalū Et qđ
plꝰ ē iſti de filiabꝰ iſtoꝝ chanane
oꝝ .i. ſecularium vxores et cōcubinas
ſibi acceperūt . de q̄bȝ ɔtra legē dei
filios adulterinos ꝓcreauerūt Et n̄ ſo
lū inferiores . ymmo magiſtratꝰ
et pricipes id ē doctoēs plati et ſu
periores in trāſgreſſione hac primi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſunt. et in hoc ceteris plus delin
quūt. Et ſic iam poteſt dici de ta
libus illud. Geñ. vi. Videntes fi
lij dei filias hominuꝫ ꝙ eſſent pul
chre. ceperunt ſibi vxores ex om̄i
bus quas elegerant. ſequitur. il
le ꝗ genuerunt. Quid ergo debet
facere eſdras. i. bonus prelatus ?
Procerto ipſe debet tales vxores
et eorum liberos. i. tales concubi
nas ⁊ eorum ſpurios de iſrahelita
rum. i. de clericorum domibus eij
cere. et ſic ſemen ſanctum ab ali
enigenis. i. clericos a ſecularibus
et maxime a mulieribus ſeparare.
Dicat ergo eſdras bonus prelatꝰ
cuilibet tali fornicario illd. Geñ.
xi. Eice ancillam et filium eius.

¶ B ¶ Vel dic ꝙ
vxor alienigena eſt officium vł dig
nitas ſecularium. cui ſcꝫ hodie filij
iſrahel. i. viri eccleſiaſtici libenter
nubunt et ſe in negotijs et dig ni
tatibus principum ſecularium libē
ter implicāt.

¶ Explicaunt Moraliſatiōes ſup
primum librum Eſdre. Incipiunt
Moraliſationes ſuper ſecundum
librum Eſdre.

¶ Capitulū p̄mū ¶ A

Sicut dicitur. ij
Eſdre caplo. in
cubiculārij tres
regis p̄ſtarum
p̄miſſo a rege
precio melius re

ſpondenti. de queſtione fortitudi
nis diſputauerunt. et que res ſit
i mundo fortior diuerſimode reſpō
derunt. Vnus ergo vini fortitudi
nem predicauit. alius regum po
tentiam fortiorem rebus omnibꝰ
aſſeruit. alius mulieres fortiores
rebus ceteris eſſe dixit. veritateꝫ
autem ſuper omnia preualere aſſe
ruit. Iſte ergo qui pro mulieribꝰ
locutus eſt premium promiſſum
obtinuit. et quicquid ſtatuit pe
tere reportauit. ¶ Nota ¶
Iſta poſſunt allegari ꝙ hodiernis
temporibus in curijs regum et pri
cipum quilibet certat regi ſapien
tius reſpondere et placentia dicē
ad finem ꝙ poſſit premium re por
tare. Sꝫ pro certo iſta videtur ho
die veritas ꝙ illi qui cōmendāt ho
die mulieres et qui dominatum ac
quirunt gratias et fauores cetēis
preferuntur. et premia non ſoluꝫ
ab ipſis dominabus. ymmo etiam
ab ipſis regibus et dominis conſe
quūtur. ¶ B ¶ Vł
dic ꝙ rex babilonis eſt dyabolus
inimicus. qui ſcilicet in hoc mūdo
tres cubicularios habere dicitur
eo ꝙ tria genera peccatorū ſibi ſp̄ci
puе famulantur ſcꝫ auari qui com
mendant vinum. i. diuitias que in
ebriant et excecant cor humanū.
ambicioſi et ſuperbi qui commēdāt
regem. i. eminentias. luxurioſi qui
commendant mulieres. i. delicias
¶ Vł dic ꝙ inter ſeruos regis criſti
ille qui mulieris. i. beate virginis
laudem et fortitudinem predicat.
et qui veritatem diligit et cōmen
dat a rege criſto amplius donum
reportat. Mulieris enim bone

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf